piiri tuleb, kuni Kallasteni, põhjakirde-sihiline. Põhja pool Kallastet, Rannamõisa juures, kaugeneb astang praegusest järvest, teeb Venetossu küla juures käänaku lääne ja läheb kaarena läbi Vaskatalu ja Nõmmeveski küla kihelkonna piiridest välja Ruskavere poole. Astangu serva kasutab pea terves ulatuses Kavastu-Koosa-Kodavere maantee. Astangu all laiuvad laialdased peipsi-äärsed sood ja metsad, vähemate elamute rühmadega kõrgemail ranna-äärseil kohtadel, ülal aga levivad põllud ja tihedad elamute rühmad.

Peipsi-äärne madalik on tasane ja järve pinnast vähe kõrgem. Koosa sois ja Omedu ümbruses ühtib maismaa peaaegu järve

J. Pääsuke'se foto E. R. M. kogudest.

51. joon. Peipsi rand Kallastel. Järsk pankrannik devooni liivakivi paljastusega, rannavees rändrahnud.

pinnaga ja suurvee ajal muutub ta samuti järveks. Terve peipsi-äärne ala on kaetud alluviaalsete moodustustega, mis kohati kuhjunud vähemaiks kõrgendikeks. Viimaste kujunemises on eeskätt mõõduandvad olnud ürgjõed, mille deltamoodustustena need kõrgendikud esinevad. Säärase deltamoodustusena olgu nimetatud põhja pool Lahepera järve olev lame kolmnurkne liiva- ja savikõrgendik, mis osalt kaetud männimetsaga, osalt kultuurmaistuga. Teine liivane künnis on Koosa ürg-orgude suus ja ulatub Kännu ja Kargaja külani. Järve rannikul on kujunenud ida- ja kirdetuulte mõjul madalamad luited, mida kasutavad ranna-äärsed kalurite külade read.

Ka läänepoolne kihelkonna osa on enamasti lausik ning kaetud pruunika moreensaviga. Suurim kõrgustik on kujunenud kihelkonna loodesopis, Pällu ja Assikvere küla vahel. Lääne poole ulatub